

FRI abort ?

Af **JETTE SACHS**

Bjørn Selden, 27 år, fabrikant af feminint undertøj med det pikante navn »Temptation« – fristelse – og en af landets mest aktive kvindesags-mænd. Der er ikke noget paradoksalt i, at disse to beskæftigelser forenes i samme person. Kvindesagen er efter hans opfattelse i lige så høj grad en mandssag, og den tid er forbi, da man i ligestillingens tjeneste beordrede kvinderne i mandstøj.

Bjørn Selden blev landskendt, da han for kort tid siden som formand for Dansk Kvinde-samfunds Ungdomskreds bebudede, at kredsen ville arrangere abortrejser til Polen, hvor lovgivningen tillader fri abort.

– Hvorfor arrangerer DKU pludselig abortrejser, Bjørn Selden?

– Først og fremmest fordi vi ønsker at skabe opmærksomhed om de store abortproblemer, vi har i Danmark. Vi vil vække folk – og ganske specielt Folketinget. Der må til at ske noget på dette område. Det er ganske urimeligt, at en kvinde i dag ikke selv kan få lov til at bestemme, om hun vil have sit svangerskab afbrudt.

KONSEKVENSERNE

– Har De ingen betænkeligheder ved at gå ind for fri abort? Mange betragter svangerskabsafbrydelse som drab.

– Samfundet tillader i dag svangerskabsafbrydelser uden de er begrundet i en trussel mod moderens liv – på en såkaldt social indikation. Hvorfor skulle det være mere forkasteligt at lade kvinden selv afgøre, om denne sociale indikation foreligger?

Personligt har jeg ingen betænkeligheder, jeg anser ikke på nogen måde svangerskabsafbrydelse for drab. Tværtimod synes jeg, det vil være en stor fordel, hvis alle børn er ønskebørn. Hvorfor skal der sættes en masse børn i verden, som på forhånd er dømt til at blive udsat for vanskeligheder?

– Er De overbevist om, at en kvinde altid selv er i stand til at overskue de psykiske konsekvenser af en fremkaldt abort?

– Jeg er ikke sikker på, at de helt unge kan forudse deres egne reaktioner. Derfor peger vi også i vores forslag til fri abort på nødvendigheden af samtidig at give de kvinder, der ønsker et svangerskab afbrudt, mulighed for social-psykiatrisk hjælp. Det bør dog under alle omstændigheder være hendes egen afgørelse, der er den endelige.

I øvrigt udgør de ganske unge kun en meget lille del af de kvinder, der søger abort. Man

Bjørn Selden: - Vi vil vække Folketinget ...

anslår efter forskellige undersøgelser, at det kun er nogle få hundrede, der er under 18 år. Det store antal - 90-95 procent - er mellem 18 og 35 år. I den alder vil langt de fleste være psykisk modne til selv at kunne afgøre, om de vil abortere. Men naturligvis skal alle have mulighed for at søge social-psykiatrisk vejledning.

BØRN EN SAMFUNDSOPGAVE

- Er De ikke bange for, at fri abort vil medføre, at mange kvinder vil blive udsat for pres fra mandens side?

- Der kan være et problem med den ugifte mor - det er mit indtryk, at ægtefæller som regel er enige. Man kunne tænke sig, at nogle mænd ville forsøge at gennemtvinge en abort for at slippe for at betale bidrag. Men dette problem bør løses gennem lovgivning. Støtten til den enlige mor burde ikke være af privat art. Det er en samfundsopgave. Det er jo ikke mindst samfundet, der skal have glæde af børnene, når de er vokset op. En sådan statsstøtte ville efter min mening være et stort fremskridt. For det første ville kvinden stå fuldstændig frit - hun havde ingen hensyn at tage til en uvillig far - og for det andet virker det fuldstændig urimeligt, at en mand gennem hele sit liv skal betale til et barn, han måske slet ingen forbindelse har med. Der er i dag adskillige eksempler på, at mænd er kommet i økonomisk uføre med deraf følgende nervesvækkelser - i nogle tilfælde kriminalitet - fordi de skal yde bidrag til 3-4 børn, de har fået uden for ægteskab. Jeg ved godt, at mange vil indvende, at »de kunne jo bare lade være med at få de børn«. Men når de nu rent faktisk har fået dem, skal man så bare lade de mænd ligge, som de har redet? Det er en både kortsynet og asocial politik. Bortset fra de menneskelige værdier, der går tabt, koster ophold på psykiatriske klinikker og i fængsler også penge.

DERFOR

– Fri abort vil medføre, at kvinden alene afgør, om hendes barn skal fødes – har faderen ikke et vist krav på at være medbestemmende?

– Jeg ved, at forskellige politikere har været inde på den tanke, og selvfølgelig vil det være rimeligt, at manden rådspørges. Men efter min mening skal kvinden have det sidste ord.

OPLYSNING

– Hvorfor har vi så de mange uønskede svangerskaber?

– Fordi oplysningen er for dårlig. Skolernes seksualoplysning er utilstrækkelig, og den er oven i købet frivillig. Det er helt forkert, at forældre kan forhindre deres børn i at overvære disse timer. Derved påtager de sig et ansvar, de ikke kan tillade sig, og som samfundet ikke kan være tjent med.

De nye præventionsmetoder med spiral eller piller giver i dag kombineret med oplysning større muligheder end nogensinde for at undgå uønskede graviditeter. En glimrende baggrund for fri abort.

KAGEKONER

– Er De skuffet over Dansk Kvindesamfunds stilling til Deres aktion?

– Det er jeg selvfølgelig, selv om jeg vel nok ikke havde ventet andet. DK er en samling kagekoner. Foreningen burde være revolutionær. Men hvad hører man til den? En gang imellem vedtages nogle resolutioner, men de følges aldrig op på en måde, der vækker opmærksomhed. Det er nødvendigt at gå utraditionelle veje, når man vil agitere for sine synspunkter. Det gør Dansk Kvindesamfund aldrig. Finansministeren kunne for eksempel for nylig i en radioudsendelse udtale, at han ikke kendte DKs forslag til sambeskatningens ophævelse. Det havde han nok gjort, hvis alle hovedbestyrelsens medlemmer som en demonstration af deres synspunkt havde ladet sig separere offentligt.

Jeg tror ikke, der i dag er nogen, der er i tvivl om DKUs stilling til abortspørgsmålet. Vi har startet en livlig debat – og den må vel efterhånden trænge helt ind i Folketinget.

Vi har for få sundhedsplejersker. Årsagen hertil er bl. a., at tilgangen til faget ikke er stor nok. Til juni bliver der færdiguddannet 24 sundhedsplejersker. Det vides ikke, hvor mange ledige sundhedsplejerskerstillinger, der er i øjeblikket, men der er i hvert fald ingen af de 24, der kommer til at gå ledige.

I 1937 fik vi en lov om bekæmpelse af sygelighed og dødelighed blandt børn i det første leveår, og siden har det været muligt for kommunerne at ansætte sundhedsplejersker. Loven er ændret i maj 1963 og hedder nu »Lov om sundhedsplejerskeordninger«. En sundhedsplejerske er en sygeplejerske, der har fået en særlig supplerende uddannelse, der gives på kursus ved Århus Universitet. Efter arbejdet skelnes der imellem spædbørns-, skole-, bedrifts- og tuberkulosesundhedsplejersker. Det er især de førstnævnte, der synes at være grund til at henlede opmærksomheden på.

ARBEJDET

Spædbørnssundhedsplejersker har til opgave at komme i hjemmet og være moderen behjælpelig med råd og vejledning om det spæde barns pleje og pasning. Hun måler og vejer barnet og undersøger i det hele taget, om det udvikles normalt. Af særlig stor betydning er det, at sundhedsplejersken kan vejlede med hensyn til barnets kost, således at mangelsygdomme og fejlernæring i det hele taget kan undgås. På den måde bliver barnets modstandskraft imod infektioner større.

I de kommuner, der har spædbørnssundhedsplejerske, kommer denne til alle nyfødte børns forældre, og det er yderst sjældent, at et hjem nægter at tage imod det tilbud om hjælp og vejledning, der dermed gives. Udnyttelsespro-